Diabetes lukuina 2017:1

Diabeteksen kustannukset Suomessa 2002-2011

Diabeteksen kustannukset Suomessa 2002-2011 -tutkimuksen mukaan diabeetikoiden sairaanhoidon kustannusten nousu on suurelta osin pysähtynyt ja osittain kääntynyt jopa laskuun.

Diabeetikoiden sairaanhoidon kokonaiskustannukset muodostuvat lääkkeiden ja terveyspalvelujen (perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon) kustannuksista, riippumatta siitä liittyvätkö ne diabetekseen vai ei. Diabetekseen liittyvillä kustannuksilla tarkoitetaan diabeteksenaiheuttamia lääkkeiden ja terveyspalvelujen kustannuksia.

Diabeetikoiden sairaanhoidon kokonais-kustannukset olivat vuonna 2011 noin 1,5 miljardia euroa. Diabetekseen liittyvistä sairaanhoidon kustannuksista 32 % aiheutuu lääkekustannuksista ja 68 % terveyspalvelujen kustannuksista.

Tutkimuksessa ilmeni, että lisäsairauksien ilmaantuminen kaksinkertaistaa sairaanhoidon kustannukset. Tyypin 1 diabeetikoilla kustan-nukset 1,7-kertaistuvat ja tyypin 2 diabeetikoilla 2,3-kertaistuvat lisäsairauksien myötä.

diabetesliitto

Diabeetikoiden sairaanhoito on kustannusten perusteella siirtynyt vuodeosastohoidosta enemmän avohoidon suuntaan. Diabeetikkoa kohti keskimääräiset vuodeosastohoidon kustannukset ovat laskeneet sekä erikoissairaanhoidon että perusterveydenhuollon osalta, ja lasku koskee molempia diabetestyyppejä. Lääkkeet olivat vuonna 2011 suurin yksittäinen kustannuserä, kun tarkastellaan diabeetikoiden sairaanhoidon kustannuksia diabeetikkoa kohti.

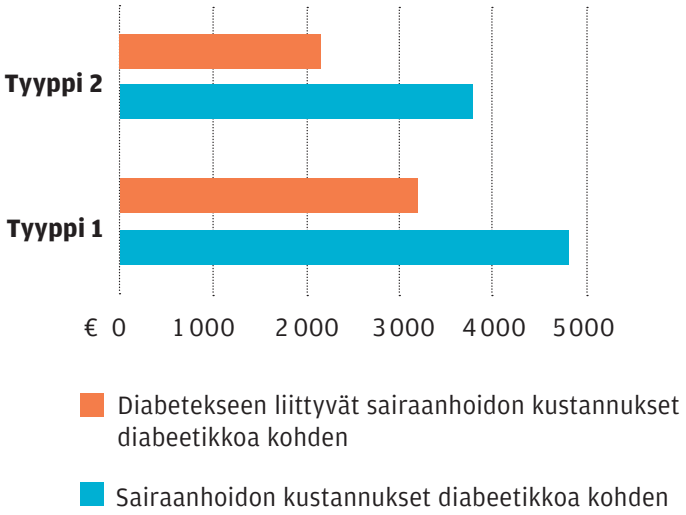

Diabeetikoiden sairaanhoidon kustannukset n 8,8 % terveydenhuolto-menoista

Diabeetikoiden sairaanhoidon kokonaiskustannukset olivat vuonna 2011 noin 1,5 miljardia euroa, mikä on noin 8,8 % terveydenhuoltomenoista. Luvusta puuttuvat perusterveydenhuollon (ml. työterveyshuollon) avopalveluiden, kuntoutuksen sekä omahoitovälineiden kustannukset, joita koskevia tietoja ei ollut saatavilla. Diabeetikkoa kohden sairaanhoidon kustannukset olivat tyypin 1 diabetesta sairastavilla 4 826 euroa, josta 3 205 euroa oli diabetekseen liittyviä sairaanhoidon kustannuksia. Tyypin 2 diabetesta sairastavilla vastaavat kustannukset olivat 3 799 euroa ja 2 178 euroa.

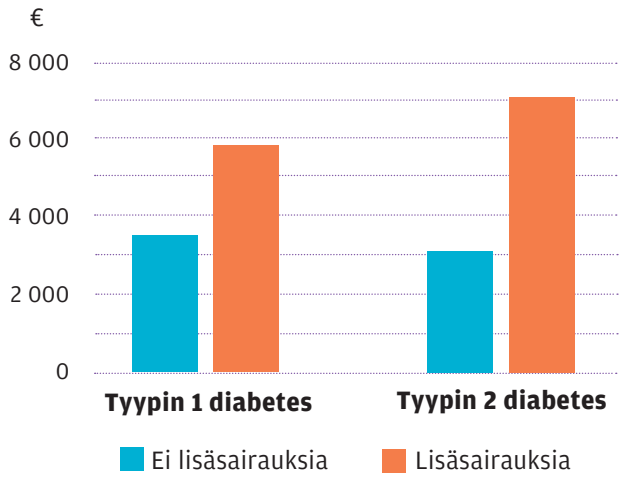

Lisäsairaudet kaksinkertaistavat kustannukset

Tyypin 1 diabeetikon sairaanhoidon kustannukset olivat 3 508 euroa, mikäli tällä ei ollut lisäsairauksia. Lisäsairaudet lähes kaksinkertaistivat kustannukset 5 915 euroon vuodessa. Tyypin 2 diabeetikon kustannukset olivat 3 036 euroa ilman lisäsairauksia, kun taas lisäsairaudet yli kaksinkertaistivat kustannukset 7 069 euroon vuodessa.

Tutkimus vahvistaa jo aikaisemman tiedon, että hyvin hoidettu diabetes on halvin diabetes. Hyvällä hoidolla ja onnistuneella omahoidon ohjauksella voidaan vähentää lisäsairauksien ilmaantuvuutta ja näin hillitä sekä sairaanhoidon kustannuksia että vaikuttaa positiivisesti diabeetikoiden kokemaan elämänlaatuun.

Diabeetikoiden hoito siirtynyt pois vuodeosastoilta

Tarkasteltaessa diabeetikoiden sairaanhoidon kustannusten kehitystä diabeetikkoa kohden vuosina 2002–2011 havaittiin, että vuodeosastohoitokustannukset (sekä erikoissairaanhoidossa että perusterveydenhuollossa) ovat laskeneet koko seuranta-ajan. Erikoissairaanhoidon avohoidon kustannukset ovat pysyneet melko vakiona, ja lääkekustannukset ovat kääntyneet hienoisesta noususta hienoiseen laskuun.

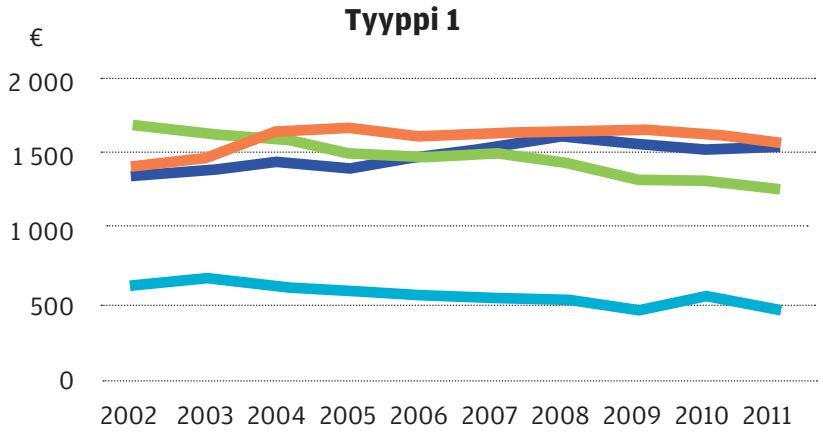

Tyypin 1 diabeetikoiden osalta lääkekustannukset ja erikoissairaanhoidon avohoidon kustannukset ovat vuodesta 2002 vuoteen 2011 hienoiseltaan nousseet, muut hiukan laskeneet.

Kustannukset diabeetikkoa kohden diabetestyypeittäin ja kustannuserittäin

Erikoissairaanhoidon avohoito
Erikoissairaanhoidon vuodeosastohoito
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito
Lääkkeet

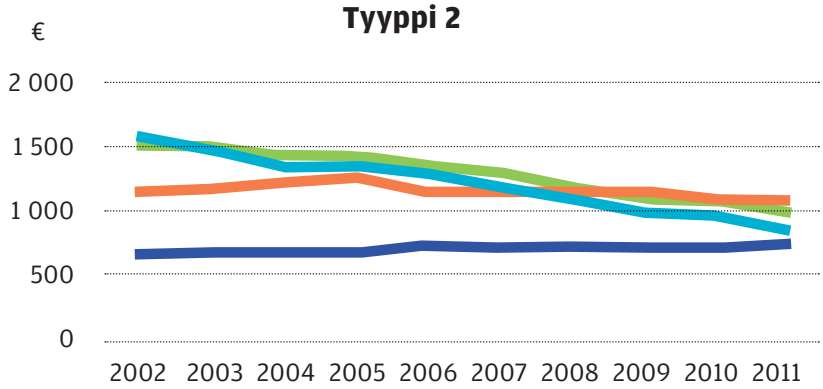

Tyypin 2 diabeetikoiden osalta taas erikoissairaanhoidon avohoidon ja lääkkeiden kustannukset ovat pysyneet suunnilleen samana, muut kustannukset ovat heilläkin laskeneet vuodesta 2002 vuoteen 2011 mennessä.

Tutkimuksen toteutus

Tampereen yliopiston ja Diabetesliiton toteuttamassa Diabeteksen kustannukset Suomessa 2002-2011 -tutkimuksessa selvitettiin diabeetikoiden sairaanhoidon kokonaiskustannuksia sekä diabeteksen aiheuttamia kustannuksia vuosina 2002-2011. Lisäksi tarkasteltiin diabeteksesta aiheutuvia tuottavuuskustannuksia samalta ajanjaksolta.

Tutkimuksen toteutuksesta on saatavilla lisätietoja osoitteessa
https://www.diabetes.fi/yhteiso/vaikuttaminen/tutkimukset_ja_selvitykset
tai sari.koski@diabetes.fi

Kirjoittajat:

- Koski Sari, Suomen Diabetesliitto ry
- Kurkela Olli, Tampereen yliopisto
- Ilanne-Parikka Pirjo, Suomen Diabetesliitto ry
- Rissanen Pekka, Tampereen yliopisto, THL

diabetesliitto